

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MUNINN

Nr. 16

1. Maj 1937

1. Aargang

Tidsskifte.

Samlet under ovenstaaende Titel er der nylig paa Forlaget »Europa-Bøgerne« udkomet en dansk Oversættelse af den russiske Filosof Nikolaj Berdjajef's Bøger »Das neue Mittelalter« og »Das Schicksal des Menschen in unserer Zeit«, skrevet henholdsvis 1925 og 1935.

Berdjajef er Profet, mere end han er Filosof. Hans Filosofi er ledet af Inspiration og Intention, hans profetiske Syner er af universel, kosmisk Art. Han er selv det levende Udtryk for den Epoke, han kalder »den nye Middelalder«, for Overgangen fra Rationalisme til Irrationalisme, fra Individualisme til Universalisme, fra religiøs Neutralitet til religiøs Aktivitet. Han hører til de mange, hvem den moderne Verdens fortvivlede Splittelse og Mangel paa Aand, dens Rodløshed og dens Ligegyldighed for Sandheden har ført til Søgen efter Syntesen. Han er Kristen. Han ser, at den moderne Tids Problem er et religiøst Problem. Den moderne Verden har søgt at være religiøst neutral, at stille sig neutralt til Sandheden i det hele taget. Individualisme og Humanisme, Liberalisme og Demokrati er Udtryk for denne Problemstilling, de bygger alle paa den Forudsætning, at Sandheden ikke eksisterer som noget absolut. Det klareste Eksempel er Demokratiet. Det anerkender ingen Sandhed, derfor er det tolerant, det

har intet Maal, dets Indhold er ubekendt. Det er i uhyggelig Grad præget af Tilfældighed, alle Meninger er lige gode, naar det er »Folkeviljen«, der hævder dem, d. v. s. den mere eller mindre vilkaarlige, mekaniske Sammentælling af Stemmesedler. Demokratiet kender intet varigt, ingen absolut Værdi.

Et aandeligt neutralt Samfund maa naturligvis bygge paa det materielle, der ud fra en saadan Indstilling maa synes det eneste faste, idet alle aandelige Værdier bestandig skifter. Det økonomiske faar Overhaand over det aandelige. I et saadant Samfund bliver den ydre, formelle Frihed, Borgernes Frihed, det vigtigste. Menneskets, Personlighedens Frihed blev illusorisk, hvor meget man end talte om Aandsfrihed, fordi Mennesket blev i den Grad bundet til og afhængigt af det økonomiske. Men ogsaa den økonomiske Frihed, hvis Konsekvens blev Kapitalismen, blev kun nominal. Reelt var den den stærkeres Ret til at udbytte den svagere, Pengenes uhyggelige og aandsfortærende Eneherredømme.

Den formelle Liberalisme, der førte til reel Tvang, skabte Skepticisme over for Frihed i det hele. De moderne Diktaturer er bl. a. et Udtryk for denne Skepticisme. Dernæst er de et Udtryk for Massernes Frembrud i Historien. Masserne vil ikke leve neutralt, de kræver Fællesskab, Religion, Tro, de kræver Universalisme, noget, de kan gaa op i.

Bøger - Fyldepenne - Skolemateriale

samme Priser ved Rate.

Lad os aabne Dem en Konto.

HUSK! Alt Fotoarbejde udføres hurtigt!

Erhardt Sørensen's Boghandel, Søndergade 9.

Telefon 1.

Da de ikke længere kender Gud, kræver de en anden højeste Værdi. Det bliver det kollektive, Racen, Staten. Både Nazisme og Fascisme er Demokratiets yderste Konsekvenser, det er Masserne i Bevægelse. Kollektivismen, der ogsaa i høj Grad griber om sig i de demokratiske Lande, nivellerer Kulturen, sænker den til Massernes Niveau. Den opløser Personligheden. Mennesket dehumaniseres, mister sin Værdi, det hele Menneske eksisterer ikke mere. Dette er i Virkeligheden Humanismens og Individualismens yderste Konsekvenser. Naar Mennesket kun lever i sit eget Navn, uden Forbindelse med det universelle, det kosmiske, da bliver det underkastet Tilfældighedernes Spil, da har Livet intet Indhold, ingen Retning, da bliver Menneskets Helhed fortrængt af de enkelte Funktioner, og det bliver rodløst og fortvivlet, splittet af Komplekser og Tvivl.

Det er dette neutrale, borligt-humanistiske Menneske, der har skabt det nuværende Kaos. Det er nu ved at dø. Vi er ved at gaa ind i en ny apokalyptisk Tid som den, der skabtes, da Antikken gik under, en ny Middelalder, en Nat i Historien, da Kampen vil komme til at staa om een Ting, om Menneskets Sjæl, en Kamp mellem Gud og Antikrist, mellem det gode og det onde, en Tid, der ikke vil være neutral, men fanatisk intolerant, en Tid, der stræber efter Syntese, i Gud eller Antikrist, hvor der skal gælde et Enten - Eller. Den nye Middelalder vil stille Problemerne enkelt og skarpt, det vil blive en religiøs Tid, en Aandens Tid som den gamle Middelalder. Den moderne Tid har været en Dagens Tid, alt ligger klart i Lyset, det dybe og dunkle, det mystiske forsvinder. Hertil svarer Rationalismen. Middelalderen er Nattens Tid, Konturerne ud-

viskes. Man stilles over for det dybe og dunkle, det mystiske, det inderste i Tilværelsen, det materielle faar Uvirkelighedens Præg, det aandelige bliver det virkelige. Hertil svarer Irrationalismen. Berdjajef betragter paa ingen Maade Middelalderen som en ringere Tid end den moderne. Den var barbarisk og grusom, men den var ogsaa universel, kosmisk, syntetisk, den var sandhedssøgende, religiøs. Den var Aand.

Vi er inde i den nye apokalyptiske Tid. Allerede Socialismen er et Udtryk herfor. Den er en Tro, en Religion. Den er ikke demokratisk, men intolerant. Den hævder at sidde inde med den absolutte Sandhed. Proletariatet er den udvalgte Klasse, der sidder inde med denne Sandhed. Proletarerne er »de gode«, de andre »de onde«. Og Socialismen forjætter et lykkeligt Tusindaarsrige for de udvalgte. Her gælder allerede det store Enten - Eller.

Et særligt Kapitel af Bogen behandler den russiske Revolution, der i Kraft af det russiske Folks apokalyptiske Sjæl førte det fra Resterne af den gamle Middelalders Teokrati ind i den nye. Den russiske Kommuniste tilhører den nye Middelalder, den er Religion, men antikristelig, satanokratisk. Russerne kunde ikke stille sig neutralt til Religionen, derfor slog den vesteuropæiske, hu-

Godtfred Brøchner,
Guldmed.

Søndergade 10

Telefon 8

Silkeborg

Drejer det sig om

URE eller **BRILLER**

▶ Vi har først de sidste Nyheder.

GEO ANDRESEN

eksam. Optiker.

Søndergade 1. Telf. 887.

Det er klart,

jeg kan byde Dem det bedste, jeg har Eneforhandling i Plader for:

Sin Herres Stemme, Columbia, Rex og Crown.

Radio. — Grammofoner. — Foto.

Hj. Skaftø, Søndergade 4.
Telefon 1000.

manistiske Kultur aldrig Rod her. Kommunismen betegner den irreligiøse Periodes Afslutning, den søger Syntese, et irrationelt Princip. Syntesen vil i den nye Tid blive praktiseret af Teokratiet, Guds Rige, eller af Satanokratiet, Antikrists Rige. Det middelalderlige Teokrati var kun formelt Teokrati, det angav blot ved Symboler, at det var styret af Gud. Det sande Teokrati maa være ledet af en indre religiøs Nødvendighed.

Dette var et ringe Forsøg paa at give Essensen af Berdjajefs Tanker, som de kommer til Udtryk i denne Bog. Iøvrigt rummer Bogen en Rigdom af dybe, evige Tanker, som gør det Umagen værd at læse den, selv om den vel paa sine Steder maa siges at være vanskeligt tilgængelig. For alle, der lider under Splittelse og længes efter Helhed, er det en god Bog. Den er skrevet af en Mand, der har naaet Syntesen, der ser Verden og Menneskets Liv som en Helhed.

Richardt Damm.

Det gælder Verdens Ungdom.

Fortsat fra Nr. 15.

Naar vi, som lever i de saakaldte højtudviklede Kulturstater, farer i Krig mod hinanden, saa opnaar i det mindste nogle af os vel nok at redde Skindet; men hvis vi har en lille Smule Sjæleliv, blot saa meget, at det staar over Dyrenes, maa vi dog foragte os selv som de Mordere, vi er, og et Folk med Foragt for sig selv, som ved, at det onde i det vil sejre, kan aldrig bestaa i Længden. Lægger vi derimod Vaabnene, kan vi beholde vor Selvagtelse, og ingen skal bilde mig ind, at en Statsmand tør vove at slette et helt Folk af de levendes Tal.

Der hersker fremdeles en ganske umiskendelig Uoverensstemmelse i Bolvigs Indlæg. Et Sted fordømmer han den Militærnægter agitation, som Fredsforeningerne udfolder; et andet Sted sværger han til Folkeforbundstanken og til Esperanto. For at kunne gøre noget saadant, maa man nødvendigvis betragte disse Ting som Kontraster, og det kan da vel aldrig være Bolvigs oprigtige Mening; er det det, kan han jo bare prøve at undersøge Forholdene, saa vilde han sikkert faa at se, at netop de Mennesker, der virkelig lægger et Arbejde for alvorligt at fremme Folkeforbundstanken og for at udbrede Esperanto, tælles blandt Fredsforeningernes Medlemmer.

Bolvig udtaler sin uskrømtede Glæde over, at saavel de svenske som de danske Socialdemokrater har opgivet Tanken om den isolerede Afrustning og derved yderligere fjernet sig et langt Skridt fra de høje Idealer om Frihed, Lighed og Broderskab. Det er jo en meget let Maade at modtage denne Kendsgerning paa; der var maaske nogle, der kunde føle sig beskæmmede over, at netop et Parti som Socialdemokratiet, der er udsprunget af den store Folkemasse, ikke kvier sig ved at aflive det ene store Ideal efter det andet; thi der er ikke det fjerneste stort i at sætte sig høje Idealer, naar man i

Husk Blomsten til
»Mors Dag«,
Søndag den 9. Maj
Altid friske Blomster!

N. P. BECH

Vestergade 29, Silkeborg
Telf. 309.

TOBAK

Cigaretter
Cigarer
Piber
Stokke
Punge

P. D. Thomsen,
Vesterg. 21. Tlf. 1127.

Aaben 7-23 **ØNSKER DE**

en herlig Forfriskning, bør De besøge

Ice Cream Bar'en,

Vesterg. 16 - Tlf. 468

Byens eneste Specialforretning i Is.

Ingen
Drikkepenge!

leverer
overalt!

den første svære Stormgang, man møder, øjeblikkelig er rede til at kaste dem over Bord igen.

Jeg er ganske enig med Bolvig i at fordømme den usunde og unaturlige Selvforsyningspolitik, der mer og mer synes at skulle faa Overhaand i Verden; thi den svækker Ansvarsfølelsen og forringer Solidaritetsfølelsen, og uden dem i Behold vilde det være ganske latterligt og umuligt at tænke paa et nøjere Samarbejde. Dette er Bolvig som sagt meget vel klar over; men naar han saa kommer til Rustningsspørgsmaalet, tager han Skyklapper for Øjnene og vil ikke indse, at Rustningerne i mindst lige saa høj Grad skaber Adspjaltelse og Mistillid og derved undergraver et frugtbart Samvirke Nationerne imellem. Med Oprustning vil følge Selvforsyningspolitik lige saa ufravigeligt, som Pest vil følge efter Urenlighed.

Hermed skal efter Redaktionens Bud Fredsdiskussionen være til Ende, og jeg skal da slutte den med Ønsket om, at der blandt den opvoksende akademiske Ungdom maa vise sig at være et Flertal af selvstændige Individuer, som tør bryde med gamle forstokkede Meninger og leve efter Idealer uden straks at kaste dem over Bord igen, som vil gøre sit til at standse det Helvede, som hedder Krig; thi det maa, det skal, og det kan bringes til Ophør. Det skulde jo da ikke være helt utænkeligt, at Verden engang tværs gennem alle politiske Rænkespil, gennem Raceforskelle og alle andre hindrende Skranker kunde samles i dette ene at afværge al Krig og bandlyse den fra Jordens Overflade; det har vi Lov at tro paa, og det har vi Lov at kæmpe for, og det gælder her om ikke at tabe Modet trods Modgang, af hvad Art den end kan være; men bestandig at holde Haabet vedlige og se

hen til Maalet: den afrustedede Verden. Her, dansk Ungdom, er der et Arbejde at tage op og vi sine Kræfter, et stort og rigt Arbejde, »Kampen for Livet og Menneskeværdigheden«, hedder det; vis dig værdig dertil, og vis dig duelig dertil; thi det gælder jo ikke alene din Fremtid, det gælder Verdens Ungdom.

Herman Sørensen.

Afsluttende Bemærkninger.

Spørgsmaalet om Krig og Fred er meget alvorligt. Det er umuligt at realisere for sig Krigens Virkelighed, derfor bliver vor Tale derom ofte saa ansvarsløs og tilfældig. Forholdet er end mere tragisk, naar Talen omsettes i Handling. Dette gælder især Forsvarsvennerne: mange ved ikke, hvad de taler om. Men ogsaa Militærnægterne maa være klar over, at deres Standpunkt er meget voveligt og krævende. Mest forkasteligt er det at være neutral eller endog ligegyldig: det vil angres bittert. Der kræves alvorligt, maaltbevidst Arbejde for en personlig sand Overbevisning, og det kræves af enhver.

Der skal vælges mellem to Ting: Enten en Stat, hvis Teori er Magt, og hvis Praxis er Militær, og som af al Kraft arbejder

Prøv vort lækre

Wienerbrød

R. Bøgebjerg Pedersen,

Skoletorvet. — Telefon 1163.

CHRIMA Habitter og Frakker

◆ Enestaaende smukke Mønstre -

◆ Kvaliteter, der holder

Eneforhandling:

◆ til Kr. 79⁰⁰

85⁰⁰

93⁰⁰

Chr. Madsens Magasiner Indeh.: Martin Jensen.

hen mod Maalet: Alt - til mindste Enkelt-
hed - indrettet paa (Ødelæggelse i) den
kommende Krig. Eller en Stat, hvis høje-
ste Bud er Ret, og som ikke tror Løgnen om
Mulighed af Forsvar med uretfærdige Vaa-
ben. Der gives ingen Mellemsvej. Der er
kun to Principper, og det, der antages, skal
gennemføres konsekvent. Vælger vi ikke
selv, vælges der for os.

At vælge det første vil sige definitivt at
opgive Troen paa Retfærdigheds, Godheds
og Sandheds Eksistens og Haabet om deres
Sejr (i det ydre Liv). Det vil sige Opgivelse
af Menneskelighed og Antagelse af Dyrisk-
hed. At vælge det sidste er ikke blot no-
get negativt, men først og fremmest Udtryk
for den højeste Positivitet.

Jørgen Laursen Vig.

Vi vil samtidig med, at denne Diskussion erklæres
for afsluttet, gerne sige alle Deltagerne, Lærere og Ele-
ver, Tak for den Interesse, de har vist Diskussionen.

Red.

„Muninn“s 1. Aargang sluttet.

Det vil være rimeligt i dette sidste Num-
mer at kaste et Blik tilbage. Det er ingen
Hemmelighed, at der har været temmelig
filosofiske Spørgsmaal, der kræver en vis
Modenhed, under Overvejelse. Det er ikke
tilfældigt, at vi har fulgt denne Linie. Ho-
vedformaalet har været at udvikle Tænke-
evnen og Skrivefærdigheden og dernæst at
bringe underholdende Stof. Vi er klar over,
at Bladet kunde være blevet mere populært,
hvis det udelukkende havde bragt Under-
holdning, men Satire og Vittigheder kan man
finde overalt, derimod ingen Steder det Stof,
vi har bragt. Hvis Bladet i Fremtiden vil

følge en anden Linie, vil det muligvis blive
modtaget med Glæde blandt mange Læse-
re, men til Gengæld vil Bladet saa ikke blive
fulgt med saa kendte Folks Interesse, som
det virkelig nu har været Genstand for om-
kring i Landet.

Vi har været i Stand til at bringe større
Numre end lovet. Ialt har der været trykt
70 Sider, hvoraf ca. 12 er Annonceplads,
Resten, 58 Sider, Tekst. Bladets Regnskab
slutter ved Udgangen af Aargang 1936-37
med et Overskud paa 9,50 Kr.

Mange - Lærere, Elever og andre - har
i Aarets Løb skrevet i Bladet. Dem vil vi
nu bringe det største Honorar, vi kan yde,
nemlig en hjertelig Tak. En særlig Tak skyl-
der vi Rektor for den Venlighed og Vel-
vilje, vi har mødt, og uden hvilken Bladet
ikke kunde eksistere.

Uden at underkende det værdifulde Ar-
bejde, mange har ydet, vil jeg dog nævne
Paul Sørensen, der tit har hjulpet i en kri-
tisk Situation, og Bent Jørgensen, hvem Stør-
stedelen af Æren for det fine Regnskab til-
kommer.

»MUNINN« ønsker glædeligt Gen-
syn efter Sommerferien!

Erling Mortensen.

---

polyfoto

G. Mahler, Vestergade 33
Silkeborg

Se Udstillingen til Pinsen!

ANTI KVARIAT

Køb og Salg af alt i

Brugte Bøger. Skolebøger.

Nygade 8, Silkeborg.

De gaar aldrig forgæves
efter

SKOTØJ

naar De søger den Forretning, der har
det største Udvalg — mindste Priser.

Vi har netop den
Sko, De søger. .

Magnus Theibel,

Søndergade.

Telefon 586.

I Aar skal man have **Sportshabitten**
fra **HANS LASSEN**

GAA TIL JENSEN, ØSTERGADE 22

naar De skal have Billeder til Rejse-
og Kørekort.

HUSK! Deres Amatørarbejde udføres af Fagfolk, naar De
henvender Dem Østergade 22.

Altid præcis Levering.

Haaret stritter ikke,

naar De lader det behandle hos
mig.

Er De utilfreds med Deres Frisure,

da prøv at aflægge min Forret-
ning et Besøg og lad mig klippe
Haaret saaledes, at det passer til
Deres Hovedfacon.

Altid 1. Kl.s Betjening!

C. LANGE - Barber og Frisør - Lisbergs Eftf.
Østergade (lige ved Torvet).

E. Lisbergs

Damefrisørsalon

anbefales!

Telefon

1031

Fra Skolen.

Foraarskoncerten afholdtes Onsdag den
21. April,

Laursen Vig taler i »Huginn« Tirsdag den
4. Maj.

Hattenæsfesten finder antagelig Sted Lør-
dag den 22. Maj.

De af 3. Gerne, der kunde ønske at abon-
nere paa MUNINN's næste Aargang, kan

bestille Bladet nu. MUNINN's Redaktion
træder hermed ud af Funktion. Paa Hu-
ginns Generalforsamling, der finder Sted om-
kring den 1. September, vil den nye Redak-
tion blive valgt og sammensat.

Red.

Udgivet af Gymnasieforeningen „Huginn“.
Formand: Jytte Buchter. Kasserer Ejner Sørensen.
Ansvarshavende Redaktør: Erling Mortensen.
Tryk: J. Ernstsens, Søndergade 2, Silkeborg.